

Проекти за изграждане на капацитет в областта на висшето образование - програма „ЕРАЗЪМ+”

Проектите за изграждане на капацитет в областта на висшето образование са основани на многостранни партньорства, главно между висши учебни институции (ВУИ) от държави по програмата и от допустими държави партньори. Те могат да включват и неакадемични партньори с цел укрепване на връзките с обществото и бизнеса и засилване на въздействието на проектите.

Тази дейност цели да подкрепи модернизацията, достъпността и интернационализацията на висшето образование в държавите партньори на Европейския съюз. Тя се извършва в съответствие с приоритетите, определени в съобщенията „Повишаване на въздействието на политиката на ЕС за развитие: програма за промяна“¹ и „Европейското висше образование в световен план“². Финансовите инструменти за външно сътрудничество на Европейския съюз, които подкрепят тази дейност са: Европейският инструмент за съседство (ЕИС)¹; Инструментът за сътрудничество за развитие (ИСР)²; Инструментът за предприемчивостна помощ (ИПП)³. Според правилата, определени в изброените инструменти, са определени и изискванията за изготвяне и финансиране на проектните предложения. Отново според тях държавите партньори са прегрупирани в 13 региона.

1. Кой може да участва?

Държави партньори, принадлежащи към региони 1—4 и 6—10 включително (вж. раздела „Допустими държави“, в част А от Държавите по програмата и http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/discover/guide/index_en.htm, с.25 и държавите по програмата.

Допустими участващи организации

Участваща организация може да е:

- всяка публична или частна организация, определена като висша учебна институция и призната като такава от компетентния орган в страната или
- всяка публична или частна организация, чиято дейност е свързана с пазара на труда или областите на образованието, обучението и младежта. Например такава организация може да е:
 - публично, частно, малко, средно или голямо предприятие;
 - публичен орган на местно, регионално или национално равнище (включително министерства);
 - социален партньор или друг представител на пазара на труда, включително търговски камари, занаятчийски/професионални сдружения и синдикални организации;
- научноизследователски институт;

¹ Повишаване на въздействието на политиката на ЕС за развитие: програма за промяна“, Съобщение от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите, Брюксел, 13.10.2011 г., COM(2011) 637 окончателен

² „Европейското висше образование в световен план“, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, Брюксел, 11.7.2013 г., COM(2013) 499 окончателен

¹ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 232/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 март 2014 г. за създаване на Европейски инструмент за съседство (ЕИС) - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:BG:PDF>

² РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 233/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 март 2014 г. за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР) за периода 2014—2020 г.: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:BG:PDF>

³ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 231/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за предприемчивостна помощ (ИПП II) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:BG:PDF>

- фондация;
- училище/институт (на всички равнища — от предучилищно до гимназиално образование, включително професионално образование и образование за възрастни);
- организация с нестопанска цел, сдружение, НПО (включително национални или международни сдружения или мрежи от висши учебни институции, студентски или учителски сдружения и др.);
- културна организация, библиотека, музей;
- организация, предоставяща професионално ориентиране и консултиране, и информационни услуги.

За финансова подкрепа като координатори от изброените видове участващи организации могат да кандидатстват само:

- висша учебна институция;
- сдружение или организация на висши учебни институции;

само за структурни проекти може да е и правно призната национална или международна организация на ректори, учители или студенти.

Брой на участващите държави и организации. Видове проекти според броя на участващите държави.

Национални проекти - минимум три държави по програмата с най-малко една ВУИ от всяка от държавите по програмата, участващи в проекта и минимум една държава партньор с най-малко две ВУИ трябва да участва в проекта.

Многонационални проекти - минимум три държави по програмата с най-малко две ВУИ от всяка от тях и минимум две от допустимите държави партньори на ЕС с минимум две ВУИ от всяка. Държавите партньори могат да бъдат от един и същи регион или от различни региони;

В държави партньори, където броят на висшите учебни институции е по-малък от 5 или в случаите, когато една институция представлява повече от 50 % от общия брой студенти в държавата, ще се приложи изключение от правилото и ще се приемат заявления, включващи само една ВУИ за тези държави;

Когато е включено сдружение, организация или мрежа от висши учебни институции, посочените по-горе изисквания за минималния брой на участващите организации трябва да бъдат изпълнени, като сдружението/организацията/мрежата се брой като само един партньор от държавата, където е установено неговото(нейното) седалище.

Специфични изисквания:

Проекти, включващи партньори от Регион 4 (Руската федерация), трябва да включват поне още една държава партньор.

Проекти с участието на партньори от регион 8 (Латинска Америка) трябва да включват най-малко две държави партньори от този регион.

Само за структурни проекти:

В допълнение към горепосочените изисквания структурните проекти трябва да включват като партньори и министерствата, отговорни за висшето образование във всяка от допустимите държави партньори, към които е насочен проектът.

Продължителност на проекта

Проектите за изграждане на капацитет могат да бъдат с продължителност минимум 2 и максимум 3 години. Продължителността на проекта трябва да бъде избрана на етапа на кандидатстване, въз основа на целта на проекта и на вида на планираните дейности.

Общото правило е да не се разрешава удължаване на легитимния период извън определената продължителност. Ако обаче след подписването на споразумението и започването на проекта, координаторът не е в състояние да приключи проекта в рамките

на планирания период, поради напълно обосновани причини, може по изключение да се разреши удължаване на легитимния период (с максимум 12 допълнителни месеца). Удължаване на легитимния период се разрешава само веднъж.

2. Как се кандидатства?

Всяка година, след актуализиране на Ръководството по програма „Еразъм+” от ЕК и минимум два месеца преди крайния срок за кандидатстване, на интернет страницата (<http://eacea.ec.europa.eu>) на Изпълнителната агенция за образование, култура и аудиовизия в Брюксел, се публикува Покана за кандидатстване по Ключова дейност 2. Там са описани стъпките за кандидатстване, крайните срокове и приложенията, които трябва да бъдат прикачени към Формуляра за кандидатстване. Подаването на формуляра за кандидатстване и съпътстващите го документи е електронно.

3. Какви дейности на проектите за изграждане на капацитет се подкрепят? Видове проекти според видовете дейности.

Подкрепят се две категории проекти за изграждане на капацитет:

Съвместни проекти: насочени към постигнати на резултати, които са от полза главно и пряко за организациите от допустимите държави партньори, участващи в проекта. Тези проекти обикновено са съсредоточени върху 3 различни вида дейности:

- разработване, пилотно провеждане и адаптиране на:
 - учебни програми, курсове, учебни материали и инструменти;
 - нови методики за учене и преподаване и педагогически подходи, използване на образователни ресурси със свободен достъп и по-пълно използване на потенциала на информационно-комуникационните технологии;
 - сътрудничество между университетите и предприятията, включително създаване на нови предприятия;
 - инструменти и методи за професионално развитие на академичен и административен персонал;
 - осигуряване на качеството на програмно и институционално равнище;
 - нови системи и структури на управление и ръководство на ВУИ;
 - съвременни университетски услуги, например за финансово управление, международни отношения, студентско консултиране, академични въпроси и изследвания, методи и инструменти за кариерно ориентиране;
- засилване на интернационализацията на ВУИ и повишаване на капацитета за ефективно изграждане на мрежи от контакти в областта на научните изследвания и научните и технологичните иновации (международна отвореност на учебните програми, студентски услуги, схеми за междуинституционална мобилност, научно сътрудничество и трансфер на знания);
- модернизирание на съоръженията, необходими за прилагането на иновативни практики (например за нови учебни програми и учебни методи, за разработването на нови услуги и т.н.), организиране на обучения за персонала, включващи преподавателски и помощен персонал, техници, както и университетски администратори и ръководители;

Проектите за реформа на учебната програма по-специално се очаква да включват обучение на преподавателския състав и да покриват, свързани с това въпроси като осигуряване на качеството и пригодност за заетост на завършилите студенти, чрез връзки с пазара на труда. Програмите за обучение трябва да бъдат официално акредитирани преди края на срока на проекта. Преподаването на нови или актуализирани курсове трябва да започне през срока на проекта с достатъчен брой студенти и преквалифицирани преподаватели и трябва да обхваща най-малко една трета от продължителността на проекта. Обучението по време на проекти за реформа на

учебната програма може също така да бъде насочено към административен персонал, като например персонала в библиотеки и лаборатории и ИТ персонала.

Структурни проекти: насочени към насърчаване на реформите в системите за висше образование на национално и/или регионално равнище в допустимите държави партньори. Тези проекти обикновено са съсредоточени върху 2 различни вида дейности:

- модернизация на политиките, ръководството и управлението на системите за висше образование;
- укрепване на отношенията между системите за висше образование и връзката им с по-широката икономическа и социална среда;

Примерни дейности, които не изчерват всички възможности за проектна дейност:

- укрепване на интернационализацията на системите за висше образование;
- въвеждане на реформи от „Болонски“ тип (система от три цикъла, осигуряване на качеството, оценка и пр.);
- прилагане на инструменти за прозрачност, като например системи за кредити, процедури за акредитация, насоки за признаването на предишно и неформално обучение и създаване на национални квалификационни рамки;
- разработване и прилагане на вътрешни и външни системи/насоки за осигуряване на качеството;
- укрепване на интегрирането на образованието, научните изследвания и иновациите.

В случай на проекти за изграждане на капацитет, насочени към допустимите държави партньори от региони 1, 2 и 3 (вж. раздел „Допустими държави“ в част А от Практическото ръководство на програма „Еразъм+“), и в двете категории проекти (съвместни проекти и структурни проекти) може да бъде включено допълнително направление за мобилност на персонал и студенти. Това направление за мобилност ще се оценява като отделен компонент. Даден проект може да получи максимална оценка, без да бъде одобрен за направление мобилност, ако тя не е добре аргументирана и не е свързана с постигане на целите на проекта.

Където е приложимо, проектите трябва да докажат, че те надграждат резултатите от предишни проекти, финансирани от ЕС, като например тези по предходните програми „Темпус“, „Еразмус Мундус“, „Алфа“ и „Едулинк“. Всяко предложение трябва да демонстрира как резултатите от проекта ще бъдат разпространени в съответните целеви групи. Предложения за структурни проекти, които основно са насочени към въздействие на институционално равнище, няма да бъдат избирани, без да бъде доказано, че проектът ще има национално въздействие.

4. Каква е ролята на организациите, участващи в проектите за изграждане на капацитет ?

Кандидатстваща/координираща организация: участваща организация, която подава проектното предложение от името на всички партньори. Координиращата организация носи пълната отговорност и гарантира, че проектът се изпълнява всъответствие със споразумението.

Пълноправни партньори са тези участващи организации, които допринасят активно за постигането на целите на проектите за изграждане на капацитет. Всеки пълноправен партньор трябва да подпише писмо - мандат, с което предоставя на координиращата организация отговорността да действа като основен бенефициент/ползвател по договора и от негово име, през периода на изпълнение на проекта. Ако е приложимо, това важи и за партньорите от „държавите партньори“, съгласно изискванията на програма „Еразъм+“.

Асоциирани партньори (незадължително): В проектите за изграждане на капацитет могат да участват асоциирани партньори, които допринасят за изпълнението на

определени задачи по проекта. Те също трябва да се регистрират в портала за участници като асоциирани партньори и да получат PIC код. Те най-често подпомагат мерките за устойчивост и разпространение на резултатите. По въпроси, свързани с управлението на договорните отношения, „асоциираните партньори“ не се считат за част от партньорите по проекта и не получават финансиране. Тяхното участие и роля в проекта и различни дейности трябва обаче да са ясно описани.

5. Критерии за отпускане на безвъзмездни средства?

Основните критерии за отпускане на безвъзмездни средства са същите четири като при всички останали видове проекти, като се различава само изискваният минимум брой точки.

Релевантност на предложението – максимум 30 точки; Качество на структурата и изпълнението на проекта - максимум 30 точки; Качество на екипа на проекта и на договореностите за сътрудничество - максимум 20 точки; Въздействие и устойчивост - максимум 20 точки.

На етапа на оценка проектните предложения могат да получат до 100 точки. За да бъдат разгледани с оглед отпускане на финансиране, предложенията трябва да получат минимум 60 точки общо и от тези точки най-малко 15 точки за категорията „релевантност на проекта“.

6. Финансиране.

Минималният размер на безвъзмездната финансовата подкрепа от ЕС, която може да бъде отпусната за проект за изграждане на капацитет е 500 000 EUR, а максималният е 1 000 000 EUR. Разходите за разпространение на информация, публикации и режимни разходи се съфинансират от партньорите, участващи в консорциума.

За финансиране ще бъдат препоръчани максимум три предложения за проекти от една кандидатстваща организация.

Допустими разходи

Финансовата подкрепа за проекти за изграждане на капацитет по програма „Еразъм+“ се основава на прогнозен бюджет, съчетаващ фиксирани ставки и реални разходи.

Проектите за изграждане на капацитет в областта на висшето образование включват голямо разнообразие от разходи, включително разходи за персонал (максимум 40% от общия бюджет), разходи за оборудване (допустими само за ВУИ от държавите партньори на ЕС), въз основа на реални разходи и максимум 30% от общия бюджет, разходи за подизпълнители (въз основа на реални разходи, максимум 10% от бюджета), пътни разходи и разходи за издръжка.

Разходите за разпространение на информация, публикации и режимни разходи НЯМА да бъдат финансирани от ЕК. Те ще трябва да бъдат покрити от съфинансиране, споделено от партньорите по проекта.

Най-често задавани въпроси, които ежегодно се актуализират (FAQs) на сайта на ЕК - http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/key-action-2-capacity-building-in-field-higher-education-2015_en в “Annexes” версия (2) - https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/erasmus_ka2_cbhe_faq-selection_1st_call_v2_300115_en.pdf

За допълнителна информация - EACEA-EPLUS-CBHE@ec.europa.eu